

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

42.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 25-го Мая — 1837 — Wilno. Wtorek. 25-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Мая.

Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволилъ: по случаю кончины вдовствующей Герцогини Саксонской *Луизы Елеоноры*, урожденной Принцессы Гогенлоге Лангенбургской, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на три дня съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 12 числа сего Мая.

Высочайшій Рескриптъ,

Данный Военному Губернатору города Курска и Курскому Гражданскому Губернатору, Генераль-Майору *Муравьеву*.

Ввѣренная вашему управленію Курская губернія требовала особыхъ попеченій къ исправленію вкрапившихся недостатковъ и къ достиженію желаемыхъ улучшеній. Усмотрѣвъ изъ представленнаго Мнѣ вами отчета за истекшій 1836 годъ, что прилежною заботливостію и опытностію вашею достигнуты благопріятныя послѣдствія, Я изъявляю вамъ совершенное мое удовольствіе за оказанные успѣхи въ устройствѣ ввѣренной вамъ губерніи.

Пребываю къ вамъ благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ.
30-го Марта 1837 года.

НИКОЛАЙ.

— Высочайшими Грамотами, 17-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Бѣлаго Орла*; Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Королевскомъ Датскомъ Дворѣ, Тайный Совѣтникъ Баронъ *Николай*, Тайный Совѣтникъ Графъ *Гурьевъ* и Членъ Адмиралтействъ Совѣта, Вице-Адмиралъ *Огильви*.

— Высочайшими Грамотами, 18-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Бѣлаго Орла*: Членъ Адмиралтействъ - Совѣта, Вице-Адмиралъ *Рикордъ*; Почетный Опекунъ, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ *Васильковъ*; Ярославскій Военный Губернаторъ, Генераль - Лейтенантъ *Полторацкій*; *Св. Владимира 2-й степени большаго креста*, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генераль-Майоръ *Ковалевскій*, и Управляющій Главнымъ Казначействомъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Степановъ*; *Св. Анны 1-й степени*, Управляющій II-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генераль - Майоръ *Чернобровкинъ*, и Членъ Совѣта Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій, Генераль-Майоръ того же Корпуса, *Цвиллинъ*; того же ордена и степени, Императорскою Короною украшеннаго, Управляющій Коммерческимъ Банкомъ, Тайный Совѣтникъ Князь *Урусовъ*; *Св. Станислава 1-й степени*: Командиръ 1-й бригады 1-й Флотской дивизіи, Контръ Адмиралъ *Кулижкинъ*; Командиръ 2-й бригады 3-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ *Дурасовъ*; Капитанъ надъ Кронштадтскимъ Портомъ, Контръ-Адмиралъ *Богдановичъ 1-й*; Директоръ Училища Гражданскихъ Инженеровъ, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 18-go Maja.

CESARZ JEJEGO MOŚĆ NAYWYŻEY rozkazać raczył: z okoliczności śmierci Xiężny Saskiej *Ludwiki Eleonory*, wdowy, z domu Xiężniczki Hohenlohe-Langenburskiej, przywdziać u NAYWYŻSZEGO Dworu żałobę na trzy dni ze zwyczajnym podziałem, zaczynając od dnia 12 teraźniejszego Maja.

NAYWYŻSZY RESKRYPT,

do Wojennego Gubernatora miasta Kurska i Kurskiego Cywilnego Gubernatora, Jenerał - Majora *Murawjewa*.

Powierzona waszemu zarządowi Gubernia Kurska, potrzebowała szczególnych troskliwości do naprawienia niedostatków, które się wkrađły, i do osiągnięcia pożądaných ulepszeń. Dostrzegłszy z przedstawionego Mi przez was sprawozdania za upłyniony 1836 rok, że przez wzorową troskliwość i doświadczenie wasze otrzymane zostały pomyślne skutki, oświadczam wam zupełne Moje zadowolenie, za okazane postępy w urzędzeniu powierzonej wam Gubernii.

Zostaję ku wam nazawsze przychylnym.

Na autentyku Własną JEJEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano:

St. Petersburg.
30-go Marca 1837 roku.

НИКОЛАЙ.

— Przez NAYWYŻSZE Dyplomata, 17-go Kwietnia, Nayaśkawiecy mianowani Kawalerami *Orderu Orła Białego*, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister przy Królewsko - Duńskim dworze, Radzca Tayny Baron *Nicolai*, Radzca Tayny Hrabia *Gurjew* i Członek Rady Admiralicji, Vice-Admirał *Ogilvi*.

— Przez NAYWYŻSZE Dyplomata, 18-go Kwietnia, Nayaśkawiecy mianowani Kawalerami orderu *Orła Białego*: Członek Rady Admiralicji, Vice-Admirał *Rikord*; Honorowy Opekuń, Rzeczywisty Radzca Tayny *Wasilczykow*; Jaroślawski Wojenny Gubernator, Jenerał-Porucznik *Połtoracki*; *Sw. Włodzimierza 2-go stopnia Wielkiego Krzyża*, Korpusu Górniczych Inżynierów Jenerał Major *Kowalewski*, i Zarządzający Głównem Podskarbstwem, Rzeczywisty Radzca Stanu *Stepanow*; *Sw. Anny 1-go stopnia*, Zarządzający II-m Okręgiem Dróg Kommunikacyi, Korpusu Inżynierów Dróg Kommunikacyi Jenerał Major *Czernobrowkin*, i Członek Rady Dróg Kommunikacyi i Publicznych Budowli, Jenerał-Major tegoż Korpusu, *Cwiling*; tegoż orderu i stopnia *Cesarzską Koroną ozdobionego*, Zarządzający Bankiem Handlowym, Radzca Tayny Xiąż *Urusow*; *Sw. Stanisława 1-go stopnia*: Dowódzca 1-szej brygady 1-ey Dywizyi Floty, Kontr-Admirał *Kuliczkin*; Dowódzca 2-ey brygady 3-ey Dywizyi Floty, Kontr-Admirał *Durasow*; Kapitan Kronsztadzkiego Portu, Kontr-Admirał *Bohdanowicz 1-szy*; Dyrektor Szkoły Cywilnych Inżynierów, Korpusu Inżynierów Dróg Kommunikacyi Jenerał-Major *Kozen*; Zarządzający V-m Okręgiem Dróg Kommunikacyi, Jenerał-Major tegoż Korpusu, *Rokasowski*; Jeneralny Sztab-

Генераль-Маіоръ *Козенз*; Управляющій V-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Генераль-Маіоръ того же Корпуса, *Рокасовскій*; Флота Генераль-Штабъ-Докторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Гассингъ*; Управляющій Канцеляріею Генераль-Гидрографа Главнаго Морскаго Штаба, Генераль-Маіоръ *Вилламовъ*; Оберъ-Квартирмейстеръ Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, Генераль-Маіоръ *Вашутинъ*; Окружный Генераль 3-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, Генераль-Маіоръ *Левенъ-Таль*; Начальникъ Монетнаго Двора, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генераль-Маіоръ *Эллерстъ*; состоящій при Императорской Военной Академіи, Артиллеріи Генераль-Маіоръ Баронъ *Медель*; Исправляющій должность Новгородскаго Гражданскаго Губернатора, Генераль-Маіоръ *Суковкинъ*; С. Петербургскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Желужниковъ*; Директоръ Почтоваго Департамента, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Кривошапкинъ*; Управляющій Дѣлами Комитета Министровъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Статсъ-Секретарь *Бахтинъ*; того же ордена 2-й степени: Управляющій I-мъ Округомъ Путей Сообщенія, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генераль-Маіоръ *Соловьевъ*; Повѣренный въ Дѣлахъ въ Карлсруэ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Баронъ *Молтке*; Вице-Директоръ Инспекторскаго Департамента Морскаго Министерства, Капитанъ 1-го ранга *Лермантовъ*; Помощникъ Флота Генераль-Штабъ-Доктора, Статскій Совѣтникъ *Лангъ*; Преподаватель Математическихъ Наукъ Его Императорскому Высочеству Великому Князю Наслѣднику Цесаревичу, Статскій Совѣтникъ *Коллинъ*; Командиръ Сестрорѣцкаго оружейнаго завода, Генераль-Маіоръ *Мазаракі*; Членъ Общаго Присутствія Департамента Военныхъ Поселеній Военнаго Министерства, Оберъ-Бергъ-Гауптманъ 4-го класса *Кларкъ*; Членъ Совѣта, учрежденнаго при Главноначальствующемъ надъ Почтовымъ Департаментомъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Ганъ*; Членъ Совѣта Министерства Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Кушелевъ-Безбородко*; Директоръ Механическаго отдѣленія Военнаго Топографическаго Депо, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Рейссигъ*; Главный Врачъ при С. Петербургскомъ Училищѣ ордена *Св. Екатерины*, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Докторъ *Блюмъ*, и Управляющій Лабораторіею Департамента Горныхъ и Солиныхъ Дѣлъ, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Полковникъ *Соболевскій*. (С. II.)

— Высочайшею Грамотою, 18-го Апрѣля, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Владимира 2-й степени*, Штаб-Лейтенантъ и почетный Опекунъ Графъ *Віельгорскій*.

— Помощникъ Статсъ-Секретаря Государственнаго Совѣта, Надворный Совѣтникъ Баронъ *Гревеницъ*, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Анны 2-й степени*.

— Оберъ-Контролеру Министерства Императорскаго Двора, Статскому Совѣтнику *Барцову*, Начальнику Отдѣленія Департамента Военныхъ Поселеній Военнаго Министерства 5-го класса *Сытенкѣ*, Правителю Канцеляріи оного же Департамента 6-го класса *Петровскому*, и Начальнику Отдѣленія Инспекторскаго Департамента Военнаго Министерства 6-го класса *Стражевскому*, Всемилостивѣе пожаловано въ вѣчное и потомственное владѣніе: первому двѣ тысячи пять сотъ, второму тысяча, а послѣднимъ по шести сотъ десятинъ земли. (С. В.)

— 15-го числа с. м., Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею, Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій Графъ *Паскевичъ-Эриванскій*, выѣхалъ изъ здѣшней столицы въ Варшаву. (Р. II.)

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Императорской Академіи Наукъ, подкрѣпленному ходатайствомъ Его Свѣтлости Князя *Меншикова*, Высочайше повелѣть соизволилъ Морскому Министерству, предоставить въ распоряженіе Академіи не большое военное судно, съ нужными экипажемъ, для отправленія экспедиціи къ берегамъ Лапландіи и Новой Земли, которые еще не были посѣщены ни однимъ естественнымъ изыскателемъ. — Эта экспедиція, которой главная цѣль есть, сколь возможно полное изслѣдованіе гиперборейской Флоры и Фауны, отправится изъ Архангельскаго порта въ Іюнь мѣсяцъ, и будетъ состоять подъ начальствомъ искуснаго Офицера Корпуса Флотскихъ Штурмановъ, Г. *Цивольки*, которому Географія уже обязана съемкою большей части восточнаго берега этого острова, начиная съ пролива, извѣстнаго подъ названіемъ *Маточкина Шара*, и до 75-го градуса широты, равно какъ и обоихъ береговъ означеннаго пролива. Г. *Циволька* уже отправился въ Архангельскъ, чтобы

Doktor Flotty, Rzeczywisty Radzca Stanu *Hassing*; Zarządzający Kancellaryą Jenerał-Hidrografa Głównego Sztabu Morskiego, Jenerał-Major *Willamow*; Ober-Kwatermistrz Oddzielnego Korpusu Wewnętrznej Straży, Jenerał-Major *Wasutin*; Okręgowy Jenerał 3-go Okręgu Oddzielnego Korpusu Wewnętrznej Straży, Jenerał-Major *Lewental*; Naczelnik Mennicy, Korpusu Inżynjerów Górniczych Jenerał-Major *Ellers*; zostający przy Cesarzkiej Wojskowej Akademii, Jenerał-Major Artylleryi Baron *Medem*; Sprawujący obowiązek Nowgorodzkiego Cywilnego Gubernatora, Jenerał-Major *Sukowkin*; S. Petersburgski Gubernator Cywilny, Rzeczywisty Radzca Stanu *Zemczużnikow*; Dyrektor Departamentu Poczt, Rzeczywisty Radzca Stanu *Kriwoszapkin*; Zarządzający Sprawami Komitetu Ministrów, Rzeczywisty Radzca Stanu, Sekretarz Stanu *Bachtin*; tegoż orderu 2-go stopnia: Zarządzający I-m Okręgiem Dróg Kommunikacyi, Korpusu Inżynjerów Dróg Kommunikacyi Jenerał-Major *Sotowjew*; Pełnomocnik w Karlsruhe, Rzeczywisty Radzca Stanu Baron *Moltke*; Vice-Dyrektor Inspektorskiego Departamentu Ministerium Morskiego, Kapitan 1-szej rangi *Lermantow*; Pomocnik Jenerałnego Sztabu-Doktora Floty, Radzca Stanu *Lang*; wykładowca matematykę Jęgo Cesarzkiej Wysokości Wielkiemu Xiążęciu Nastejcy Cesarzewiczowi, Radzca Stanu *Kollins*; Dowódzca Sestrорѣцkiej fabryki broni, Jenerał-Major *Mazaraki*, Członek Ogólnego Urzędu Departamentu Wojskowych Osiedleń Ministerium Woyny, Ober-Berg-Hauptman 4-tej klasy *Klarck*; Członek Rady, ustanowionej przy Głównozarządzającym Pocztowym Departamentem, Rzeczywisty Radzca Stanu *Han*; Członek Rady Ministerium Skarbu, Rzeczywisty Radzca Stanu Hrabia *Kuszelew-Bezborodko*; Dyrektor Oddziału Mechanicznego Wojskowego Topograficznego Depo, Rzeczywisty Radzca Stanu *Reissing*; Główny Medyk przy S. Petersburgkiej Szkole orderu *Sw. Katarzyny*, Rzeczywisty Radzca Stanu Doktor *Blum*, i Zarządzający Laboratorium Departamentu Górniczych i Solnych Robot, Korpusa Inżynjerów Górniczych Półkownik *Sobolewski*. (P. P.)

— Przez Narywższy Dyplomata, 18-go Kwietnia, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Koniuszy i Honorowy Opiękun Hrabia *Wielhorski*.

— Pomocnik Sekretarza Stanu Rady Państwa, Radzca Dworu Baron *Grewenitz*, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Anny 2-go stopnia*.

— Ober-Kontrollerowi Ministerium Cesarzkiego Dworu, Radzey Stanu *Borszczowu*, Naczelnikowi Oddziału Departamentu Wojskowego Osiedlenia Ministerium Woyny, 5-tej klasy *Sytenkowi*, Rzadzey Kancellaryi tegoż Departamentu, 6-tej klasy *Pietrowskiemu* i Naczelnikowi Oddziału Inspektorskiego Departamentu Ministerium Woyny, 6-tej klasy *Strażewskiemu*, Nayłaskawiey nadano na wieczne i potomne wladanie: pierwszemu dwa tysiące pięćset, drugiemu tysiąc, a ostatniemu po sześćset dziesięciu ziemi. (G. S. P.)

— Dnia 15-go ter. miesiąca, Głównodowodzący Działającą Armią, Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski, Hrabia *Paskiewicz Erywański*, wyjechał z tutejszej Stolicy do Warszawy. (Rus. In.)

— Cesarz Jego Mość, po nayuniższém przedstawieniu Cesarzkiej Akademii Nauk, wspartém staraniem Jaśnie Oświeconego Xięcia *Menszikowa*, Narywżex rozkazać raczył Ministerium Morskiemu, oddać pod rozporządzenie Akademii nie wielki wojenny okręt, z potrzebnym ekwipażem, dla odbycia wyprawy do brzegów Laponii i Nowey-Zemli, które nie były jeszcze odwiedzane przez żadnego Naturalisty. — Wyprawa ta, której głównym jest celem, ile można, zupełne poznanie Hipperboreyskiej Flory i Fauny, wypłynie z portu Archangelskiego w Czerwcu, i będzie zostawała pod dowództwem biegłego Oficera Korpusu Flotnych Szturmanów, P. *Ciwolki*, któremu Jeografia winna już jest zdjęcie wielkiej części wschodniego brzegu tej wyspy, zaczynając od przesmyku znanego pod imieniem *Matoczki Szara*, i do 75 stopni szerokości, równie jako i obu brzegów pomienionego przesmyku. P. *Ciwolka* wyjechał już do Archangelska, dla wybrania tam ekwipażu. Poruczono mu także nająć obszerny okręt, z rodzaju tych, które są używane przez rybaków do po-

набрать тамъ экипажъ. Ему также поручено нанять болѣе обширное судно, изъ рода тѣхъ, которыя употребляютъ промысловниками при ловлѣ моржей. Если это ему удастся, то Г. Берзъ, который первый обратилъ вниманіе Академіи на пользу подобной экспедиціи, намѣревается присоединиться къ ней, въ надеждѣ, что ему можно будетъ наблюдать у береговъ Лапландіи развитіе (évolutions) колючихъ животныхъ-растеній и другихъ водныхъ животныхъ, и, можетъ быть, представится случай произвести разсѣченіе кита, потому что эти животныя иногда выбрасываются на тамошніе берега. Во всякомъ случаѣ, присутствіе Г. Бера будетъ содѣйствовать къ полнѣйшему достиженію первоначальной цѣли экспедиціи, состоящей въ собраніи всѣхъ могущихъ встрѣтиться произведеній Естественной Исторіи, и въ производствѣ физическихъ наблюденій. Смѣта расходовъ экспедиціи представлена была Г. Министру Народнаго Просвѣщенія, который разрѣшилъ обратить этотъ расходъ на счетъ экономической суммы Академіи. Экспедиція должна продолжаться четыре мѣсяца или полгода. Академія не замедлитъ сообщить публикѣ результаты, которые представитъ эта экспедиція. (Сѣв. Пг.)

— Изъ Юрбурга отъ 29 Апрѣля пишутъ: „Рѣка Нѣманъ очистилась здѣсь отъ льда 2 Апрѣля, цѣлымъ мѣсяцемъ позже противъ прошлаго года; разлитіе воды было несравненно болѣе обыкновеннаго, такъ, что до 20 Апрѣля не было никакого судоходства, а съ этого числа начали проходить вверхъ по рѣкѣ Нѣману къ г. Ковно пустопорозжіе боты, для нагрузки сырыми продуктами и другими кладями. Со стороны Гродно прошло до сихъ поръ въ Пруссію по Нѣману слишкомъ двадцать плоскодонныхъ судовъ (называемыхъ здѣсь витинами), съ зерновымъ хлѣбомъ и льнянымъ сѣмьянемъ; другаго груза не было.

По причинѣ столь поздняго открытія навигаціи, въ теченіи Марта мѣсяца и до послѣднихъ чиселъ Апрѣля, чрезъ Юрбургскій пунктъ не было почти никакихъ перевозовъ съ товарами и торговля оставалась въ бездѣйствіи.“ (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Г Е Р М А Н І Я.

Баденъ-Баденъ, 17-го Мая.

Въ послѣдній понедѣльникъ, какъ въ день тезоименитства нашей Владѣтельной Герцогини, Ея Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ и Принцъ Адамъ Виртембергскій, который пробудетъ здѣсь нѣсколько недѣль, приглашены Ею Кор. Высоч. Великимъ Герцогомъ на обѣдъ въ Эберштейнъ. Многія особы изъ свиты Великаго Князя, Министры и знатныя лица, между прочими Медицинскій Совѣтникъ Др. Гуггертъ, имѣли честь также тамъ обѣдать. Столъ былъ приготовленъ на 40 особъ; многіе члены Герцогскаго дома участвовали въ празднествѣ. Высокіе Гости поздно возвратились домой.

Франкфуртъ на М., 20-го Мая.

Сегодня предъ полуд. Ландграфъ Фридрихъ Гессенскій родившійся 1747 скончался на 90 г. жизни.

— Сегодня вполдень прибылъ сюда Герц. Броли; онъ нездоровъ и потому не выѣхалъ. — Завтра отправляется въ Фульду.

— Графъ Антони вчера вечеромъ изъ Парижа сюда прибылъ. Сегодня обѣдалъ у Г. Ротшильда. Онъ развѣ чрезъ нѣсколько дней отправится въ дальнѣйшій путь. (А.Р.С.З.)

П р у с с і я.

Берлинъ, 23-го Мая.

Вчерашняго дня на пространствѣ между Шарлоттенбургомъ и Шпандау, войска гвардіи дѣлали полевые маневры, на которыхъ корпусъ съ этой стороны командуемъ былъ Генераль-Лейтенантомъ Е. К. Высоч. Принцомъ Карломъ, непріятельскій же Генераль-Лейтенантъ. Графомъ Бранденбургемъ. Первый состоялъ изъ 16 баталіонъ, 12 эскадр., 6 легкихъ и 10 батарейныхъ орудій; другой изъ 18 батал. 12 эскадр. 6 легкихъ и 14 батарейныхъ орудій.

— Ея Кор. Высоч. Великая Наслѣд. Герцогиня и ея Высоч. Принцесса Елена Мекленбургъ-Шверинская, 21-го ч. с. м. утромъ изъ Веймара прибыли въ Эрфуртъ, и пробывъ здѣсь нѣсколько времени, отправились въ дальнѣйшій путь во Францію. — Князь Федоръ Голицынъ прибылъ сюда изъ Неаполя. (А.Р.С.З.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 16-го Мая.

Аббатъ Кювье родственникъ извѣстнаго ученаго сего имени, какъ слышно будетъ вѣнчать Герцо-

лѣву кони морскихъ. Если му сѣ уда, tedy P. Ber, który pierwszy zwrócił uwagę Akademii na korzyści podobnej wyprawy, ma zamiar przyłączyć się do niej, w nadziei, iż będzie mógł obserwować u brzegów Laponii rozwinienie (évolutions) kolczastych zwierzękrów i innych wodnych zwierząt, a może też podać się sposobności zrobienia dyssekcji wieloryba, które bywają niekiedy wyrzucane na tamtejsze brzegi. W każdym razie obecność P. Ber przyłoży się do zupełniejszego osiągnięcia głównego celu wyprawy, zebrania wszystkich mogących się znaleźć płodów Historii Naturalnej i robienia fizycznych postrzeżeń. Wyliczenie kosztów wyprawy przedstawione było P. Ministrowi Narodowego Oświecenia, który dozwolił skutecznie ten wydatek na rachunek ekonomicznej summy Akademii. Wyprawa ma trwać cztery miesiące albo pół roku. Akademia nie zaniecha udzielić publiczności wypadków, jakie się otrzymają z tej wyprawy. (P. P.)

— Z Jurborga pod dniem 29-tym Kwietnia donoszą: „Rzeka Niemen oczyściła się tu od kry 2-go Kwietnia, o cały miesiąc później od roku przeszłego; wylanie wody było daleko większe od zwyczajnego tak, że do 20-go Kwietnia nie było żadnego spławu, a od tego czasu zaczęły przechodzić w górę Niemnem do m. Kowna próżne łodzie, dla naładowania surowemi produktami i innemi ładunkami. Od Grodna przeszło dotąd do Pruss więcej dwadziestu płaskich statków; (nazywanych tu wicinami), ze zbożem i lnianem siemieniem; innego ładunku nie było.

Z przyczyny tak późnego rozpoczęcia żeglugi, przez cały Marzec i do ostatnich dni Kwietnia, przez punkt Jurborgski żadnych prawie nie było transportów z towarami, i handel zostawał w nieczynności.“ (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

N I E M C Y.

Baden-Baden, 17 Maja.

W ostatni poniedziałek jako w dzień Imienin naszej Xiężney Panującej, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI Xiążę Rosyjski MICHAŁ i Xiążę Adam Wirtemberski, który zabawi tu kilka tygodni, zaproszeni byli przez J. Kr. Wys. Wielkiego Xięcia na obiad do Eberstein. Wiele osób z orszaku Wielkiego Xięcia, Ministrowie i znaczniejsze osoby, między którymi i Radzca Medyczny Dr. Guggert, mieli szczęście również tam obiadować. Stół był urządzony na 40 osób. Wielu członków Wielkoksiążęcego domu, znajdowało się na tej uroczystości. Późno dopiero Wysocy goście powrócili do domu.

Frankfort nad Menem, 20-go Maja.

Dzisiaj przed południem Landgraf Fryderyk Hesseński urodzony w 1747, a zatem mając lat 90 wieku, zakończył życie.

— O południu przybył tu dzisiaj Xiążę Broglie; jest nieco niezdrowy i dla tego nie wyjechał. — Jutro rano Xiążę wyjeżdża do Fuldy.

— Hrabia Appony wczora wieczorem z Paryża tu przybył. Dzisiaj obiadował u P. Rothschild. Dopiero za dni kilka przedsięwzięcie dalszą podróż. (A.P.S.Z.)

P R U S S Y.

Berlin, dnia 23 Maja.

Wczora przez woyska gwardyi na przestrzeni między Charlottenburg a Spandau, wykonane zostały obróty polowe, na których, korpus z jednej strony dowodzony, był przez Jenerał-Porucznika J. Kr. Wys. Xięcia Karola, nieprzyjacielski zaś przez Jenerał Porucznika Hrabiego Brandenburg. Pierwszy składał się z 16 batalionów, 12 szwadronów 6 lekkich i 10 ciężkich dział; ostatni zaś z 18 batalionów, 12 szwadronów, 6 lekkich i 14 ciężkich dział.

— Jey Kr. Wys. Wielka Xiężna wdowa i Jey Wys. Xiężniczka Helena Meklenburg-Szweryńscy, d. 21 ter. m. rano, jadąc z Weymaru przybyły do Erfurtu i po krótkim pobycie przedsięwzięty dalszą podróż do Francyi. — Xiążę Teodor Galicyński przybył tu z Neapolu. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 16-go Maja.

Słychać, iż Pastor Cuvier, krewny sławnego uczonogo tegoż nazwiska, będzie dawał ślub Xięciu Orle-

га Орлеанскаго съ Принцессою Еленою Мекленбург-Шверинскою, по протестантскому обряду.

— Все содержимые въ Клерво политическіе осужденные, не исключая тѣхъ, которые въ тоже время были приговорены за преступленія или погрѣшности лично или имуществомъ, въ слѣдствіе амнистіи получили свободу.

— *Indicateur de Bordeaux* отъ 13 ч. содержитъ слѣдующее: „Можемъ увѣрить, что изъ Парижа получено повелѣніе, препроводить Г-ну *Пейронне* распоряженіе о амнистіи. Сіи повелѣнія изданы въ пользу Гг. *Шантелоза* и *Гернонъ де Ранвиля*. Что касается Гг. *Госсе*, *Монтбелль* и *Капелль*, то они причислены къ осужденнымъ къ безчестнымъ казнямъ, и потому до сихъ поръ не получили прощенія.“

— Завтра ожидаютъ въ *Монитерѣ* Королевскаго распоряженія, по коему все осужденные за ослушаніе Парижскіе національные гвардейцы, получать облегченіе.

— Пишутъ изъ Боны, что Бей *Юссуфъ* вскорѣ предприметъ путешествіе во Францію. Говорятъ, что онъ приглашенъ Французскимъ Правительствомъ чтобы дать объясненіе о состояніи Константинской провинціи.

— Принцъ Людвикъ *Бонапарте* 5 Апрѣля прибылъ въ Нью-Йоркъ.

— Выходящій въ Кадиксъ жур. *el Tiempo* уведомляетъ, что въ Могерѣ задержаны двѣ osoby, изъ коихъ одна, какимъ то солдатомъ признана за *Дон-Мигуэля*. (?)

17-го Мая.

Вчера Король въ сопровожденіи своихъ Адъютантовъ и Генерала *Нажоль*, отправился въ Версаль и осматривалъ тамошній музей. На дворѣ замка стояли воспитанники военной школы изъ Ст. Сиръ, ожидающіе Е. Велич. Король осматривалъ ихъ, велѣлъ маршировать и общалъ имъ въ знакъ своего удовольствія, штандаръ, котораго уже они такъ давно просили. Общаніе сіе принято съ громкимъ восклицаніемъ: *Да здравствуетъ Король!* Е. Велич. самъ разводилъ потомъ воспитанниковъ въ музей, и обращалъ ихъ вниманіе на особенные предметы. Вечеромъ возвратился въ Парижъ.

— Король пожаловалъ Герцогу *Шоазелю* великій крестъ Почетнаго Легіона, и собственноручно подаль знаки оного.

— Графъ *Аппони* вчера съ своею фамиліею оставилъ Парижъ и возвратится сюда развѣ въ Сентябрѣ.

— Прощеніе находящихся подъ арестомъ, національныхъ гвардейцевъ подтверждается *Монитерѣ* сообщаетъ сегодня слѣдующее: „По ходатайству Маршала *Лобо*, начальника національной гвардіи Сенскаго Департа., Король отмѣнилъ все наказанія постановленныя военнымъ совѣтомъ и все наступившія до 16 Мая сего года. Король приказалъ распространить сіе прощеніе на всехъ національныхъ гвардейцевъ Королевства.“

— Въ письмѣ изъ Байонны отъ 13 Мая содержитъ: „Ночью съ 11-го на 12-е ч. Инфантъ *Донъ-Себастьянъ*, съ 16 баталіонами оставилъ Гernани; между тѣмъ не извѣстно, обратился ли онъ въ Наварру или Витторію. Оріаменди и Гernани защищаемы теперь только 10-ю баталіонами подъ начальствомъ *Гейбелла*, и *Эспартеро* могъ бы теперь взять оба города не встрѣчая значительнаго сопротивленія, еслибъ только выступленіе Карлистовъ не было военною уловкою. — Изъ Пампелоны отъ 10-го ч. уведомляютъ, что Генераль *Ирибаренъ* не смотря на худую погоду, со всемъ своимъ войскомъ вступилъ въ Пуэнта ла Рейна. — По извѣстіямъ изъ Санъ-Себастьяна отъ 12-го ч., туда прибылъ Англійскій корабль съ пулями разныхъ родовъ и большимъ количествомъ пороха. Раненыхъ, и больныхъ отправили въ Бильбао.“

— Вообще удивляются, почему Правительство не велѣло еще опубликовать о взятіи *Эспартерою* Гernани, ибо частныя письма съ границъ на счетъ сего происшествія не оставляютъ никакого сомнѣнія.

Парижъ 17 Мая. Спѣшу воспользоваться еще сію ночь представившимся мнѣ чрезвычайнымъ обстоятельствомъ, сообщая вамъ все полученныя сегодня телеграфическія депеши, которыя очень неблагоприятны для Карлистовъ, потому что сегодняшніе вечерніе журналы еще ихъ не напечатали. Онъ слѣдующаго содержанія: „*Байонна 16 Мая.* Инфантъ 14-го ч. утромъ съ 4 эскадронами стоялъ при Гуарте Арагиль; 11 баталіоновъ съ 9 орудіями осаждали *Эшарри* и *Арбису*. Вице-Король освѣдомленный о движеніяхъ Инфанта, находился въ сей день въ Пуэнта ла Рейна и открылъ сношенія съ Генераломъ *Суеренсомъ* въ Логроньи. — 15-го ч. *Эспартеро* завладелъ Астигаррагою, Гernани, Уріета и Андоаинъ. Его уведомили, что Христианскій корпусъ изъ Витторіи взялъ приступомъ пассажъ при Арлабанъ. Сегодня Гене-

а́нскому зъ Хігъничкзъ *Хелензъ Мекленбургскзъ*, подлуг обрзѣду Протестанскаго.

— Всзцы полйтычн осзденй, кѣрзы арестованн былы въ Clairvaux, не выумязе и тых, кѣрзы въ еднмънзѣ чзасѣ за прстѣпствз луб учыбленя, скзззны былы особыщѣ луб мзззткѣм, skutkiem amnestyi, znowu otrzymali wolnośc.

— *Indicateur de Bordeaux* pod d. 13 zawiera, co następuje: „Możemy zapewnić, iż z Paryża otrzymano rozkaz, ażeby niezwłocznie przesłać P. *Peyronnet* rozporządzenie o amnestyi. Amnestya takżo udzieloną została Panów *Chantelauze* i *Guernon-de-Ranville*. Co się tyczy PP. *Haussez*, *Montbell* i *Capelle*, są oni policzeni do osadzonych in contumaciam, i dla tego dotąd nieobjęci jeszcze amnestyą.“

— Spodziewają się jutro w *Monitorze* Królewskiego rozporządzenia, przez które mają być ulaskawieni wszyscy za uchybienie karności, skazani Paryżcy gwardziści narodowi.

— Donoszą z Bony, że Bey *Jussuf*, przedsięwzemie wkrótce podróż do Francyi. Mówią, iż został powołany przez Rząd Francuzki dla udzielenia objaśnień o stanie prowincyi Konstantyny.

— Xiążę Ludwik *Bonaparte* d. 5 Kwietnia przybył do Nowego-Jorku.

— Wychodzący w Kadyksie dziennik *el Tiempo* donosi, że w Moguer aresztowano dwie osoby, z których jedna przez pewnego żołnierza, uznana została za *Don Miguela*. (?)

Dnia 17.

Wczora Król w towarzystwie swoich Adjutantów i Jenerała *Pajol* udał się do Versaillu i oglądał tameczne Muzeum. Na dziedzińcu zamkowym wystawieni byli wychowawcy szkoły wojskowej w St. Cyr, którzy oczekiwali J. Kr. Mości. Król czynił z nimi ćwiczenia, kazał przeciągać przed sobą i obiecał im na znak swojego zadowolenia, chorągiew, o którą już od dawnego czasu prosili. Obietnica ta przyjęta była z głośnym okrzykiem: *Niech żyje Król!* Jego Kr. Mość oprowadzał potem sam wychowawców w muzeum i zwracał ich uwagę na szczególne przedmioty. Wieczorem Król powrócił do Paryża.

— Król udzielił Xięciu *Choiseul* wielki krzyż orderu Legii honorowej i wręczył mu własnoręcznie insygnia tegoż orderu.

— Hrabia *Appony* wczora ze swą familią opuścił Paryż i dopiero we Wrześniu tu powróci.

— Ulaskawienie znajdujących się w areszcie gwardzistów narodowych potwierdza się. *Monitor* donosi dzisiaj co następuje: „Na prośbę Marszałka *Lobau*, dowódcy gwardyi narodowej departamentu Sekwany, Król darował wszystkie kary, postanowione przez Sąd wojenny i wszystkie następne do d. 16 Maja ter. roku. Król rozkazał, to uwolnienie od kary, rozciągnąć na wszystkich gwardzistów narodowych Królestwa.“

— W liście z Bayonny pod d. 13 Maja czytamy: „W nocy z d. 11 na 12, Infanter *Don Sebastian* w 16 batalionow opuścił Hernani; tymczasem niewiadomo, ażeby on udał do Nawarry lub Vittorii. Oriamendi i Hernani broniene są teraz tylko przez 10 batalionów pod dowództwem *Guibalade*, i *Espartero*, nie napotykając znaczne oporu, mógłby wziąć teraz oba miasta, jeśliby tylko odwrót ten Karolistów nie był następem wojennym. — Z Pampelony pod d. 10 donoszą, że Jenerał *Iribarren*, pomimo złej pogody, z całym wojskiem, zostającem pod jego komendą, wtargnął do Puente de la Reyna. — Podług wiadomości z St. Sebastian pod d. 12, przybył tam statek Angielski z kulami wszelkiego rodzaju i wielką ilością prochu. Rannych i chorych wysłano do Bilbao.“

— Dziwią się powszechnie, że Rząd nie jeszcze nie kazał ogłaszać o wzięciu Hernani przez *Espartera*, gdyż listy prywatne od granic nadne prawie nie zostawiają wątpliwości o tym wypadku.

Paryż 17 go Maja. Pośpieszam korzystać ze zdarzonej jeszcze tej nocy okoliczności, udzielając W Panu wszystkie otrzymane dzisiaj depesze telegraficzne, które są bardzo niepomysłne dla Karolistów, żadne bowiem dzisiejsze dzienniki wieczorne jeszcze ich nie umieściły. Depesze te są następujące. „*Bayonna 16 Maja.* Infanter d. 14 rano, ze 4-ma szwadronami stał przed Huar-te - Aragnil; 11 batalionów z 9 działami oblegali Et-charry i Arbizu. Vice-Król zawiadomiony o poruszeniach Infanta, znajdował się tego dnia w Puente-la-Reyna i otworzył komunikacyę z Jenerałem *Suerens* w Logroño. — D. 15 *Espartero* opanował Asti-garraga, Hernani, Urieta i Andoain. Doniesiono mu, że Korpus Krystynowski z Viltoryi, szturmem zdobył przecho-d pod Arlaban. Dzisiaj Jenerał *Evans* postępuje na Irup, dokąd się cofnęła załoga z Oyarzun-“

радь *Эванс* идетъ на Ирунь, куда обратился Оярзунскій гарнизонъ. Христиносы появились на возвышенностяхъ между Оярзуномъ и Ируномъ. Съ Карлиогскихъ укрѣпленій открыли пальбу. — Наши войска разставлены на всей линіи. — *Байонна 17 Мая въ 11½ час. утра.* Командиръ 20 военной дивизіи къ Военному Министру. Генераль *Эванс* вчера около полудня напалъ на Ирунь, который сегодня утромъ еще сильно защищался. Укрѣпленія еще не взяты; это отчаянное сопротивленіе, ибо Карлистамъ заперты все выходы. На требованіе Генерала *Эванса* принять его раненныхъ, и послалъ циркулярниковъ изъ своей дивизіи. Я устроилъ полевой лазаретъ, и изъ Байонны послалъ все нужныя для лазарета припасы. Инфантъ 15-го ч. стоялъ близъ Эстеллы, *Иррибаренз* въ Пуэнта ла Рейна въ связи съ Логроною и Витторією. — *Въ 1 часу.* *Эванс* велѣлъ вывести изъ Ируна женщинъ и дѣтей. Защищеніе продолжается упорно. *Эспартеро* осаждаетъ Гернани. — *Въ 5 час. по полудни.* Съ 11 час. Англичане взяли укрѣпленія и двѣ трети Ируна. 13 орудій досталось имъ. Не смотря на то, что Генераль *Эванс* велѣлъ брать въ плѣнъ, солдаты огорченные сильнымъ сопротивленіемъ не давали пардона. Только около 30 плѣнныхъ отведено въ... "Отъ наступившей ночи депеша здѣсь прервана. Извѣстія сіи естественно большую возбудили радость между приверженцами Королевы, и это также важно потому, что взятіемъ Ируна, Гернани и линіи Арлабанской, Карлисты почти совершенно отрѣзаны отъ Французскихъ границъ. Впрочемъ должно еще ожидать донесеній противной партіи. Побѣда Христиносовъ весьма желательна для нынѣшняго Французскаго Кабинета, ибо онъ съ каждымъ днемъ все болѣе отступаетъ отъ системы прежняго управленія. Стремленіе воды склоняетъ теперь явно корабль Государства къ лѣвой сторонѣ. Еслибъ только не попалъ онъ на скалу! Г. *Тьерз* третьяго дня въ первый разъ съ давняго времени, опять имѣлъ у Короля аудиенцію. Вступленіе его въ кабинетъ кажется не скоро наступитъ, потому, что онъ скоро поѣдетъ въ Италію для поправленія здоровья жены своей. — Приготовленія къ принатію Принцессы *Елены* заставляютъ думать о большихъ празднествахъ; Парижскій муниципалитетъ опредѣлилъ на издержки миллионъ. Герцогъ *Броли* отправился сегодня въ Фульду.

18-го Мая.

Гг. *Файнз*, *Гурго* и *Колберз*, первый Секретарь и два другіе Адъютанта Короля, и Военный Министръ Генераль *Бернарз*, отъ своего имени и отъ имени 20 другихъ особъ, подали Депутатовъ Палаты прошеніе, въ которомъ требуютъ уплаты суммы 2-хъ милл. франковъ, которые имъ подарилъ *Наполеонъ* въ 1814 году. Они приводятъ въ доказательство, что по трактату 11 Апрѣля 1814 подписанному Австрією Россією и Пруссією съ одной и уполномоченными *Наполеона* съ другой стороны, Императору предоставлено раздѣлить сумму въ 2 мил. фран. въ видѣ милости. Просищіе утверждаютъ теперь и доказываютъ, что *Наполеонъ* назначилъ раздѣлить имъ сію сумму. Хотя помянутый трактатъ не подписанъ Французскими уполномоченными, однако члены провизорскаго правленія утвердили оный. Прошеніе сіе также скрѣплено мнѣніемъ трехъ подписавшихся Адвокатовъ, въ числѣ коихъ Г. *Дюпенъ* Президентъ Палаты Депутатовъ.

— Сегодня предъ полуднемъ получено по телеграфу извѣстіе о взятіи Ируна 17 ч. въ часъ по полудни. Городъ ограбленъ и 2,000 солдатъ гарнизона изрублены. Правительство будто также получило уже извѣстіе о взятіи Пуэнтарабіи. О планахъ Инфанта *Донъ-Себастьяна* ничего не извѣстно.

— Жур. *Commerce* сообщаетъ: „Говорятъ, что Правительство получило извѣстіе, что Португальскій легіонъ въ Сѣверной Испаніи овладѣлъ Сальватьеррою и что сія побѣда принудила Конституціонистовъ Инфанта сдѣлать движеніе для прикрытія Эстеллы. Не полагаясь на сіе извѣстіе, замѣтимъ однако, что конституціонная армія завладѣвъ Гернани, Ируномъ и Арлабанскою линією имѣетъ всю почти Гвиускоа, гдѣ Карлисты два уже года неограниченно господствовали. Но впрочемъ должно опасаться, что тогда какъ Инфантъ дѣйствуетъ на восточной сторонѣ, Карлистская экспедиція можетъ пойти на западную сторону чрезъ Эбро.“ (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 19-го Мая.

Третьяго дня въ Ст. Джемскомъ дворцѣ происходилъ Капитулъ военного ордена *Бани*, въ которомъ Генераль Лейтенантъ *Брисбенъ* и Лордъ *Донъ* наименованы Кавалерами Великаго Креста и Полковникъ *Гердиерз* Командоромъ, а также Капитулъ ордена Св.

Krystyniści показали się na wzgórzach między Oyarzun a Irun. Reduty Karolistowskie dały ognia. — Wojska nasze wystąpiły na całej linii. — „Bayonna 17 Maja o pół do 12 przed połud. Dowódca 20 dywizyi wojskowej do Ministra Woyny. Jenerał *Evans* wczorą około południa uderzył na Irun, które jeszcze dzisiaj rano z zawziętością się broniło. Reduty jeszcze nie wzięte; jest to rozpaczliwy opór, gdyż Karolistom zamknięto wszystkie wyścia. Na żądanie Jenerała *Evans*, ażeby zabrać jego rannych, posłałem chirurgów z mojej dywizyi. Urządziłem lazaret polowy, i z Bayonny wysłałem potrzebne lazaretowe rzeczy. Infant d. 15 stał w bliskości Estelli, *Irribaren* w Puenta la Reyna w związku z Logroño i Wittoryą. — O godz. 1. *Evans* kazał wyprowadzić z Irun kobiety i dzieci. Obrona trwa upornie. *Espartero* oblega Hernani. — O godz. 5-tej po południu. O godzinie 11 Anglicy wzięli reduty i dwie trzecie Irun. 13 dział dostało się w ich ręce. Pomimo to, że Jenerał *Evans* kazał brać w niewolę, żołnierze, rozjątrzeni mocnym oporem niedawali zgoda pokoju. Tylko około 30 wziętych w niewolę odprowadzono do...” Z przyczyny zapadłego zmroku depesza tu przerwana. Wiadomości te naturalnie wzбудziły wielką radość pomiędzy stronnikami Królowey, a niemniej i to jest rzeczą ważną, że przez wzięcie Hernani, Irunu i linii od Orlaban, Karoliści całkiem prawie są odcięci od granic Francuzkich. Lecz w tym względzie uczy doświadczenie, iż pierwey, nim można sądzić, potrzeba oczekiwać doniesień przeciwnego stronnictwa. — Zwycięztwa *Krystynistów* bardzo są pożądane dla teraźniejszego gabinetu Francuzkiego, gdyż ten coraz więcej odstępuje od systematu poprzedniczego. Rząd jawnie teraz pędzi nawę Państwa ku lewey stronie. Bodayby nie trafił na skały! P. *Thiers* wczorą poraz pierwszy od dawnego czasu, znowu miał u Króla posłuchanie. Lecz wejście jego do gabinetu zdaje się zbyt jest oddalone, gdyż on wkrótce zamysła przedsięwziąć podróż do Włoch, w celu poprawienia słabego zdrowia swej żony. — Przygotowania do przyjęcia Xieźniczki *Heleny*, każą wnosić o wspaniałych uroczystościach; Muncypalność Paryża uchwaliła na kosztą million fr. *Xiążę Broglie* wyjechał dzisiaj do Fuldy.

Dnia 18.

PP. *Fain*, *Gourgaud* i *Colbert*, pierwszy Sekretarz a dwaj inni Adjutanci Króla, oraz Minister Woyny Jenerał *Bernard*, w imieniu własnem i w imieniu 20 innych osób podali do Izby deputowanych prośbę, w której żądają wypłaty 2 million. fr. darowanych im przez *Napoleona* w r. 1814. Przyczają oni, iż przez traktat 11 Kwietnia 1814 podpisany przez Austryą, Rossyą i Prussy z jednej, a upełnomocnionych *Napoleona* z drugiej strony, Cesarzowi zostawiono było rozdzielić sumę 2 mill. fr. w sposobie gratyfikacyi. Proszący utrzymują i składają dowody, że *Napoleon* przeznaczył pomiędzy nich rozdzielić tę sumę. Chociaż wymieniony traktat nie był podpisany przez żadnego francuzkiego pełnomocnika, jednak członkowie Rządu tymczasowego utwierdzili go. Na prośbie tej, jest także Konsultacya podpisana przez trzech Adwokatów, na czele których P. *Dupin*, Prezydent Izby Deputowanych.

— Dzisiaj przez telegraf otrzymano tu wiadomość o wzięciu Irun d. 17 o godz. 1 po południu. Miasto zostało zrabowane, a 200 żołnierzy z załogi, wycięto. Rząd miał także otrzymać już wiadomości o wzięciu Puente-arabia. O planach Infanta *Don Sebastian* nic jeszcze niewiadomo.

— W dzienniku *Commerce* czytamy: „Mówią, że Rząd otrzymał wiadomość, że legia Portugalska w Hiszpanii Połudney opanowała Salvatierra, i że to zwycięztwo zmusiło Konstytucyonistów Infanta uczynić poruszenie dla zakrycia Estelli. Nie polegając na tej wiadomości, czynimy prośbę, że wojsko konstytucyjne przez posiadanie Hernani, Irun i linii od Arlaban, stało się władcą całej prawie Guipuzkoi, gdzie od dwóch lat nieograniczenie panowali Karoliści. Zresztą zaś powinniśmy się lękać, ażeby wtenczas, gdy Infant *Don Sebastian* działa na stronie wschodniej, wyprawa Karolistowska nieprzeszła na stronę zachodnią przez Ebr.“ (A.P.S.Z.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 19-go Maja.

Zwczorą Król w pałacu St. James miał kapitułę wojskowego orderu Łaziebnego, na której Jenerał-Porucznik *Brisbane* i Lord *Downes* mianowani zostali kawalerami Wielkiego Krzyża, a Półkownik *Gardiner* Komandorem, oraz odbyła się kapituła orderu Szw.

Михаила и Георгія, въ коемъ наименованы кавалерами многие сухопутные и морскіе офицеры. Король давалъ потомъ Графу *Сбастиани* частную аудіенцію и представлялся Е. В-ву принадлежащій къ Французскому Посольству Виконтъ *Орнано*. Вчера было собраніе въ Ст. Джемскомъ дворцѣ, въ которомъ принимала опять Принцесса *Августа* въ мѣсто Королевы, которая впрочемъ столько уже поправилась, что за нѣсколько предъ симъ дней принимала въ Виндзорѣ посѣщенія.

— *Courier* опровергаетъ распространившійся здѣсь слухъ, что Лордъ *Пальмерстонъ* готовится къ войнѣ съ Соединенными Штатами.

— Комитетъ для сооруженія памятника въ честь Герцога *Веллингтона*, на дняхъ рѣшилъ изобразить его на конѣ и отдѣлку сей статуи поручилъ ваятелю Сирю Франциску *Шентрей*. (А.Р.С.З.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Прибывшій въ Лиссабонъ 2-го Мая изъ Анголы въ 90 и отъ острововъ Зеленаго Мыса въ 34 часа корабль, уведомилъ, что въ колоніяхъ большія происходятъ безпокойства. Говорили, что Ангола хочет освободиться отъ Португаліи и прибѣгнуть подъ покровительство Бразиліи. На островахъ Зеленаго Мыса жители не хотѣли принять новаго своего Губернатора и онъ принужденъ былъ вступить туда съ помощію военнаго шонера. Въ Мадерѣ гарнизонъ состоящій изъ 800 чел., 21-го Апрѣля покушался взбунтоваться, потому, что изъ жалованья ихъ по 6 пенсъ въ день хотѣли еще уменьшить четвертую часть, и они угрожали застрѣлить своихъ офицеровъ. Губернаторъ увѣривъ, что вычета никакого небудетъ, умиралъ солдатъ. (А.Р.С.З.)

Т У Р Ц І Я.

Вѣнскіе журналы уведомляютъ изъ Константинополя отъ 3-го Мая: „28-го ч. прош. м. всѣ находящіеся здѣсь Визіри и Сановники отправились въ долину прѣсныхъ водъ, для извѣщенія почтенія Султану предъ его отъѣздомъ, въ томъ мѣстѣ, гдѣ онъ перешелъ въ новоустроенный Кіоскъ. 29 ч. въ 10 час. утра оставилъ Султанъ резиденцію Беникташъ и отправился на парадномъ своемъ судѣ въ Буюклиманъ, выше Буюкдере, гдѣ ожидалъ Монарха фрегатъ, для перевозки его въ Варну. Прибывъ въ Балталиманъ, Е. Высоч. велѣлъ тамъ остановиться для посѣщенія стараго прежняго Сераскира, *Хозревъ Пашу*, потомъ предпринялъ дальнѣйшій путь, и часть Султанскаго гарема сопровождала Е. Высоч. до Буюкдере, а Паша и другіе сановники до Буюклимана. Среди грома пушекъ со всѣхъ батарей Босфора отплылъ фрегатъ, на средней коего мачтѣ помѣщенъ Султанскій штандартъ, въ сопровожденіи двухъ Австрійскихъ пароходовъ, которые для предосторожности присоединены были, на случай, еслибъ неблагоприятная погода затруднила ходъ фрегата. И въ самомъ дѣлѣ по совершеніи симъ послѣднимъ сначала въ часъ десяти морскихъ миль, при чемъ пароходы съ трудомъ могли слѣдовать за нимъ, наступила такая тишина, что должно было фрегатъ тануть пароходами. По исчисленію Капитана, путь ускорился отъ сего 30 часами, и Е. Высоч. на другой день въ 2 час. по полудни прибылъ въ Варну. Султанъ лестно выражался на счетъ искусства Капитановъ Австрійскихъ пароходовъ и прибывъ въ Варну, послалъ Капитана Пашу къ нимъ для извѣщенія имъ своего удовольствія. *Февзи Ахмедъ Паша* уже вчера на пароходѣ *Марія Доротея* возвратился въ сію столицу, куда также прибылъ и пароходъ *Фердинандъ I.* Султанскій Астрологъ, который предсказалъ, что въ день отъѣзда Е. Высоч. будетъ южный вѣтеръ, награжденъ по сему случаю украшеніемъ *Нисани Ифтигаръ*. (А.Р.С.З.)

Константинополь, 4-го Мая.

Императорско-Россійскій Посланникъ Г. *Бутеневъ* кажется отерочилъ отъѣздъ свой въ отпускъ до возвращенія Султана.

— Письма отъ 19-го Апрѣля изъ лагеря при Таврисѣ уведомляютъ, что по повелѣнію заступающаго мѣсто *Ибрагима Пашы* въ Адаѣ и Алеппо учреждены карантинныя заставы, при коихъ должно выдерживать 14 дней по поводу моровой язвы. Это рѣшительно политическая выдумка, ибо во всей Сиріи нѣтъ нмалѣйшаго признака заразы. Изъ всего явствуетъ, что какіе то тайные виды причиною подобной мѣры.

— Замѣчено, что съ нѣкотораго времени вліяніе Лорда *Понсомби* при Портѣ увеличивается.

— Моровая язва еще не прекратилась ни въ столицѣ ни въ окрестностяхъ деревняхъ при каналѣ.

Яссы, 7-го Мая.

Сегодня прибылъ курьеръ изъ Галача съ уведомленіемъ, что Султанъ 1-го ч. выѣхалъ изъ Вар-

Михаѣ и Св. *Jerzego*, до котораго почитано jako kawalerów wielu lądowych i morskich Oficerów. Król udzielił potem posłuchanie prywatne Hrabieму *Sebastiani*, a potem przedstawiony był J. Kr. Mości należący do Poselstwa Francuzkiego Vice-Hrabia *Ornano*. Wczora były pokoje w pałacu St. James, na których znowu przyymowała Xiężniczka *Augusta* w miejscu Królowey, która jednak do tyła wyzdrowiała, iż przed kilką dniami przyymowała wizyty w Windsor.

— *Courier* zaprzecza rozszerzonej tu pogłosce, że Lord *Palmerston*, gotuje się do wojny ze Stanami Zjednoczonymi.

— Komitet do wzniesienia monumentu na cześć Xięcia *Wellingtona*, postanowił w tym dniu, iż pomnik ten składać się ma ze statuy konney, której wykonanie poruczono rzeźbiarzowi Sir Francis *Chantrey*. (А.Р.С.З.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Д. 2 Мая прибылъ до Лисбона окрѣт зъ Анголи въ przeciągu 90, a od wysp Przylądka Zielonego w przeciągu 34 dni doniósł, że w koloniach panowała wielka niespokojność. Mówiono że Angola chce się oderwać od Portugalii i uciec się pod opiekę Brazylii. Na wyspach Przylądka Zielonego, mieszkańcy nie chcieli przyjąć nowego swojego Gubernatora, i dla tego z pomocą wojennego szoneru wylądować musiał. Na Maderze załoga z 800 ludzi, 21 Kwietnia zrobiła buntownicze poruszenie, gdyż z żołdu jej 6 pens na dzień, chcieli njąć jeszcze część czwartą, przy czém zagrażała swym Oficerom zastrzeleniem. Przez zapewnienie, iż nie nastąpi żadne zmniejszenie, Gubernator znowu, zdołał uspokoić żołnierzy. (А.Р.С.З.)

Т У Р С Т А.

Дzienniki Wiedeńskie donoszą z Konstantynopola pod d. 3 Maja: „D. 28 zesz. m. wszyscy obecni tu Wezyrowie i Dygnitarze udali się na dolinę wód słodkich, ażeby Sułtanowi, przybyłemu tam do nowo-wybudowanego kiosku, złożyć hołd przed jego odjazdem. D. 29 o godz. 10 rano, opuścił Sułtan rezydencyą *Beschiktasz* i przedsięwziął podróż na paradywnym swoim okręcie do Bujukliman, powyżej Bujukdere, gdzie oczekiwała na Monarchę fregata, dla przewiezienia go do Warny. Przybywszy przed Baltaliman, J. Wys. kazał się tam zatrzymać, dla odwiedzenia dawniejszego Seraskiera *Chosrew-Baszy*; udał się potem w dalszą drogę i część haremu Sułtańskiego przeprowadził Jego Wysokość do Bujukdere, a Baszowie i inni Dygnitarze do Bujukliman. Szród luku dział z okopów Bosforu, odpłynęła fregata, na której średnim maszcie powiewała chorągiew Sułtana, z towarzyszeniem dwóch statków parowych Austriackich, które przydane były na przypadek, jeśliby zła pogoda utrudzała płynienie fregaty. I w rzeczy samej, gdy ta ostatnia w przeciągu godziny odbyła 10 mil morskich drogi, przy czém parochody z trudnością mogły ją zgonić, nastąpiła taka cisza, iż fregata musiała być ciągnioną przez statki parowe. Podług wyliczeń Kapitana przyspieszono przez to drogę o 30 godzin i Jego Wys. nazajutrz o godz. 2 po południu przybył do Warny. Sułtan oświadczył się pochlebnie o biegłości Kapitanów Austriackich statków parowych i po przybyciu do Warny posłał *Kapudana-Baszę* do nich, dla wynurzenia im zadowolenia J. Wys. *Fewzi-Achmet-Pasza* wczora już na parochodzie *Maria Dorotea* powrócił do tej stolicy, dokąd także przybył i parochod *Ferdynand I.* Astrolog Sułtański, który przepowiedział, iż w dzień J. Wys. będzie wiatr południowy, otrzymał z tego powodu ozdobę *Nischani-Iftihar*. (А.Р.С.З.)

Константинополь, d. 4 Maja.

Posel Cesarско-Rossyyski P. *Buteniew* wstrzymał się podobno z odjazdem swoim za urlopem, aż do powrotu Sułtana.

— Listy pisane d. 19 Kwietnia z obozu pod Tabris, donoszą, że z rozkazu zastępcy *Ibrahima-Baszy*, założono w Adana i Aleppo, kwarantanny, z powodu morowego powietrza, z назначением 14-dniowej kontumacyi. Jestto postąpienie czysto polityczne, ponieważ w całej Syrii nie masz najmniejszego śladu zarazy. Widać ze wszystkiego, że jakieś utajone widoki, są podobnego urządzenia przyczyną.

— Zrobiono uwagę, że od niejakiego czasu, zwiększa się wpływ Lorda *Ponsonby* u Porty.

— Zaraza morowa nie ustaje jeszcze, ani w stolicy, ani po okolicznych wioskach nad Kanałem.

Яссы, d. 7 Maja.

Nadbiegł tu goniec z Galacz z doniesieniem, że Sułtan wyjechał d. 1 z Warny, a dnia 3 b. m. przy-

ны, и 3-го ч. с. м. прибылъ въ Силистрию, гдѣ былъ принятъ съ восторгомъ. Князь *Стурдза* въ сопровожденіи первыхъ Бояръ Княжества тотчасъ поспѣшилъ въ Галачь для изъявленія почтенія Султану прибывшему туда 5-го ч. Съ сею цѣлю также туда уже прибыли Князь *Миловш* изъ Бѣлграда и Князь *Гика* изъ Бухареста. (G. C.)

Разныя извѣстія. Новыя Аѣины.

Немного за предѣлами Греціи имѣютъ точное и основательное понятіе о нынѣшнемъ состояніи древней столицы Аттики. Всѣ извѣстія объ Аѣинахъ основаны большею частію на описаніяхъ, составленныхъ въ то время, когда этотъ примѣчательный городъ находился еще въ совершенномъ упадкѣ и не былъ еще резиденціею Короля и правительства. Намѣстѣ его представлялись тогда взору путешественника только груды развалинъ и едва можно было насчитать около двадцати домовъ, правильно выстроенныхъ и хорошо сохранившихся, такъ что при перенесеніи столицы въ Аѣины съ величайшею трудностію выбрали нѣсколько приличныхъ зданій для помѣщенія членовъ Регентства, дипломатическаго Корпуса и Государственныхъ Секретарей съ ихъ Канцеляріями. Съ тѣхъ поръ Аѣины приняли со всею другой видъ. На мѣстѣ жалкихъ развалинъ возникли великолѣпныя зданія, построенныя по плану красиваго и правильнаго города. Многія улицы расчищены, выровнены и продолжены; къ примѣчательнѣйшимъ изъ нихъ принадлежатъ улицы Цереры, Эола и Минервы. Первая раздѣляетъ городъ на двѣ равныя части, параллельныя холму Акрополискому; вторая перестѣкаетъ улицу Цереры и ведетъ къ храму Эола, окружающему площадку того же имени. Последняя идетъ почти въ томъ же направленіи и шириною превосходить все другія. Улица Цереры на всемъ протяженіи обстроена красивыми и прочными зданіями; чрезъ три года улицы Эола и Минервы равнымъ образомъ будутъ окончены. Перестѣченіе улицъ Эола и Цереры дѣлитъ Аѣины на четыре квартала. Изъ прочихъ улицъ, примѣчательнѣйшія: Метегитнія, Дворцовая, Агара и Адриана. — Правительство не щадитъ ни трудовъ, ни издержекъ для сохраненія здоровья жителей новой столицы; огромныя суммы употреблены на очищеніе и поправку старыхъ водопроводовъ и трубъ, посредствомъ которыхъ вода и разныя нечистоты стекаютъ въ главный каналъ, раздѣляющій городъ на два округа. Кромѣ этого большаго канала примѣчательны еще и другіе, какъ на примѣръ каналъ, простирающійся во всю длину улицы Метегитній, другой ведущій отъ площади Ситаропазаронъ къ улицѣ Адриана и наконецъ каналъ, проведенный вдоль улицъ Св. Марка и Дворцовой. Сверхъ того были приняты двѣдѣльные мѣры къ осушенію окрестныхъ болотъ. Значительнѣйшія изъ нихъ находились въ Оливковой рошѣ и на равнинѣ между Пиреемъ и городомъ. Эти болота образовались какъ извѣстно отъ частыхъ разлитій Кеонса, и постоянно заражали воздухъ вредными своими испареніями; но благодѣтельными мѣрами правительства теперь все стоячія воды уничтожены, русло Кеонса получило болѣе правильный видъ и для свободнаго стока воды въ море проведены многіе каналы. Этими полезными распоряженіями возвращено хлѣбопашеству значительное пространство земли. — Въ Аѣинахъ двадцать колодезь; сверхъ того многіе казенные и частные дома за самую умеренную плату снабжаются водою изъ общаго водохранилища, куда вода проходитъ изъ двухъ источниковъ. Одинъ, называемый источникомъ Св. Димитрія, находится у подошвы Пентеликона и сообщается съ городомъ посредствомъ превосходно устроеннаго канала, обязаннаго своимъ существованіемъ Императору Антонину; этотъ каналъ сохранился наилучшимъ образомъ; ширина его 10 фут. а глубина 12. Другой источникъ, извѣстный подъ именемъ Тахимахоса, беретъ начало у подошвы Гимета. — Въ Аѣинахъ устроены два госпиталя, гражданскій и военный; послѣдній отличается прочностію и красивою архитектурою; сверхъ того въ непредолжительномъ времени будетъ построена новая больница, назначаемая въ особенности для гражданскаго класса. По переводѣ правительственныхъ мѣстъ въ Аѣины, выстроены тамъ еще многія другія казенныя зданія, какъ то: пространства казармы, монетный дворъ и домъ, гдѣ помѣщается Королевская типографія. Въ послѣдней считается 17 станковъ въ томъ числѣ 9 типографическихъ, 7 литографическихъ и одинъ скоропечатный, на которыхъ работаютъ до семидесяти человекъ. Вскорѣ начнутъ строить зданіе для Университета и въ то же время предполагаютъ заложить новую велико-

быть до Силистрии, гдѣ былъ зъ наивысшѣмъ унесіемъ пріятъ. Хіагѣ *Stourdza*, в товарзствѣ первыхъ Боіаровъ Хіагѣтвѣ, поспіешылъ натыхміаст до Галачу, ажебы Султанови, ктѣры там дня 5 прібылъ, зложычъ хождъ свего ушанованія. Прібыли там жузъ в тымже самымъ целу, Хіагѣ *Milosz* зъ Бѣаогроду, а Хіагѣ *Ghika* зъ Букаресту. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI. Nowe Ateny.

Не wielu za granicami Grecyi mieszkający, mają pewne i gruntowne wyobrażenie o teraźniejszym stanie starożytnej stolicy Attyki. Wszystkie wiadomości o Atenach, oparte są po większej części na opisach, ułożonych w owym czasie, w którym godne uwagi to miasto znajdowało się jeszcze w zupełnym upadku i nie było rezydencją Króla i Rządu. Na jego miejscu przedstawiały się tylko w ówczes oku podróżującego kupy rozwalin, i zaledwo można było naliczyć około dwudziestu domów, regularnie wybudowanych i dobrze zachowanych tak, iż za przeniesieniem stolicy do Aten, z wielką trudnością wybrano kilka przyzwoitych domów dla umieszczenia Członków Regencyi Ciała Dyplomatycznego i Sekretarzy Państwa z ich Kancellaryami. Odtąd Ateny przybrały zupełnie inną postać. Na miejscu smutnych rozwalin, powstały wspaniałe gmachy, wybudowane podług planu pięknego i regularnego miasta. Wiele ulic oczyszczono, wyrównano i przedłużono; do znaczniejszych z nich należą ulice Cerery, Eola i Minerwy. Pierwsza rozdziela miasto na dwie równe części, równoległe do góry Akropoliskiej; druga przerywa ulicę Cerery i prowadzi do świątyni Eola, wznoszącej się na placu tegoż imienia. Ostatnia ciągnie się w tymże prawie kierunku i obszernością przechodzi wszystkie inne. Ulica Cerery przez cały swój ciąg zabudowana jest pięknymi i trwałymi budowlami; za trzy lata ulice Eola i Minerwy również będą ukończone. Przecięcie ulic Eola i Cerery dzieli Ateny na cztery kwartały. Między innemi ulicami znaczniejsze są: Metagitnia, Pałacowa, Agara i Adryana. — Rząd nie oszczędza ani pracy, ani kosztów dla zachowania zdrowia mieszkańców nowej stolicy; ogromne summy użyto na oczyszczenie i reparacye starych wodociągów i kanałów, przez które wody i wszelka nieczystość ściekają do głównego kanału, dzielącego miasto na dwa okręgi. Oprócz tego wielkiego kanału, znaczne są jeszcze inne, jak na przykład: kanał, ciągnący się przez całą długość ulicy Metagitni, drugi prowadzący od placu Zitaropazaron do ulicy Adryana, i наконецъ kanał, przeprowadzony wzdłuż ulic Sw. Marka i Pałacowej. Nadto, przedsięwzięte były skuteczne środki do osuszenia błot. Większe z nich znajdowały się w gaju Oliwnym i na równinie między Pireus a miastem. Błota te, jak wiadomo, powstały od częstych wylewów rzeki Cephizy, i ciągle zarażały powietrze szkodliwemi wyziewami; ale przez dobroczynne środki Rządu, wszystkie stojące wody zostały osuszone, koryto Cephizy otrzymało regularniejszy kształt, i dla wolnego nurtu wody, przeprowadzono wiele kanałów do morza. Przez te użyteczne rozporządzenia, powrócono rolnictwu znaczną przestrzeń ziemi. — Ateny mają dwadzieścia studni; nadto wiele skarbowych i prywatnych domów, za umiarkowaną płacę opatrywanych są wodą z ogólnego wodozbiornu, do którego woda napływa z dwóch źródeł. Jedno nazwane źródłem Sw. Demetriusza, znajduje się u podnóża Pentelekonu i łączy się z miastem za pośrednictwem wybornie zrobionego kanału, którego początek należy się Cesarzowi Antoninowi; kanał ten zachował się w stanie jak najlepszym, szerokość jego wynosi 10, a głębokość 12 stop. Drugie źródło, znane pod imieniem Thachimachos, bierze początek u góry Himettu. — W Atenach założone są dwa szpitale, cywilny i wojskowy; ostatni odznacza się trwałością i pięknnością architektury; oprócz tego w krótkim czasie będzie wybudowana nowa chorobnia, która przeznaczona jest w szczególności dla mieszkańców miasta uboższej klasy. Po przeniesieniu władz rządowych do Aten, wzniesiono tam jeszcze wiele skarbowych gmachów, jako to: obszerne koszary, mennicę i dom, w którym się znajduje Królewska drukarnia. W tej ostatniej znajduje się 17 prass, w tej liczbie 9 drukarskich, 7 litograficznych i jedna szybko drukująca, przy których pracuje do siedmdziesięciu ludzi. Wkrótce ma się budować gmach dla Uniwersytetu i w tymże czasie projektują założyć nowy wspaniały kościół. Królewski pałac, którego budowanie rozpoczęło się przed rokiem, nie będzie zapewne ustępował starożytnym pomnikom, które niegdyś Grecyą zdobiły. Położenie jego bardzo jest przyjemne i malownicze. W Atenach znajduje się trzynaście Chrześcijańskich kościołów, w których się teraz odbywa nabożeństwo; dwanaście z nich należy do wschodniego, a jeden do zachodniego

льпную церковь. Королевскій дворецъ, постройка котораго начата за годъ предъ симъ, вѣроятно не будетъ уступать древнимъ памятникамъ, украшавшимъ некогда Грецію. Мѣстоположеніе его чрезвычайно пріятно и живописно. Въ Афинахъ тринадцать Христіанскихъ храмовъ, въ которыхъ нынѣ совершается Богослуженіе; двѣнадцать изъ нихъ принадлежатъ восточной, и одинъ западной церкви. Кладбище два. — Прежняя Турецкая школа временно обращена въ тюрьму. — Афины богаты также учебными заведеніями; тамъ есть Университетъ, Гимназія, Эллинское училище, народная школа и Семинарія для образованія учителей; кроме того находится тамъ нѣсколько частныхъ учебныхъ заведеній, какъ то училище, содержимое Американскимъ Обществомъ Филлелиновъ, женскій пансіонъ Г-жи Вольмеранжъ, недавно переведенный изъ Навплии и проч. — Промышленность въ Афинахъ, какъ и во всѣхъ прочихъ городахъ Греціи, недостигла еще полнаго развитія; однакожъ нѣкоторые коммерческія заведенія, учрежденные иностранцами, обихажуютъ и по этой части скорѣе и счастливые успѣхи. Городскіе доходы въ последнее время значительно уменьшились и по отчету за 1836 годъ простирались до 120,000 драхмъ; они получаютъ въ особенности отъ отдачи въ наемъ городскихъ зданій, отъ налоговъ на предметы общественнаго употребленія и проч. — Въ 1833 году въ Афинахъ считалось не болѣе 7,000 жителей, но съ того времени число ихъ возросло до 15,000, не включая войска. — Мѣсто, на которомъ построены Афины, богато древностями; правительство однакожъ до этихъ поръ не могло пожертвовать большими суммами для отысканія антиковъ, и почти все вышедшія пріобрѣтенія ограничиваются случайными находками при закладкѣ новыхъ строеній. Еще недавно Докторъ Трейберъ и Г. Оригони, закладывая близъ древняго храма Тезея фундаментъ для дома, открыли въ землѣ остатки стѣны и обломки капители Дорическаго ордена. Извѣстный антикварій Г. Патаки, съ позволенія хозяевъ, приступилъ къ дальнѣйшимъ разысканіямъ и нашелъ отличной работы статую, которую по всѣмъ признакамъ должно отнести ко временамъ Римскаго владычества. Въ послѣдствіи тутъ же отысканъ пьедесталъ съ надписью, заключающеюся въ трехъ словахъ; сверхъ того найдены: женскій бюстъ превосходной отливки и голова принадлежавшая по видимому статуѣ Императора Нервы. Судя по направленію стѣны, должно заключить, что она составляла часть какого нибудь памятника, воздвигнутаго въ честь одного изъ Римскихъ Императоровъ. — Такимъ образомъ этотъ городъ, примѣчательный во всѣхъ отношеніяхъ, быстро возстаетъ изъ развалинъ; благодаря попеченіямъ новаго правительства и неуспышной дѣятельности Грековъ, въ Афинахъ вѣроятно скоро изгладятся всѣ слѣды прежнихъ опустошеній и столица новаго Королевства станетъ на ряду съ лучшими городами Европы.

— Руанскій фабрикантъ, Г. Пинель, поссорился съ однимъ изъ своихъ покупателей и получилъ отъ него вызовъ на дуэль. Къ несчастію, роковая записка попала въ руки молодой его супруги. Она такъ испугалась, что упала безъ чувствъ и чрезъ два дня послѣ того умерла. Г. Пинель не вынесъ этого удара; онъ помѣшался и теперь находится въ домѣ ума лишенныхъ.

— Въ Графствѣ Гердсфордскомъ, отданъ былъ подъ судъ нищій, который укралъ.....кусочъ хлѣба. Онъ пришелъ въ одинъ домъ просить милостыни; но не получивъ ничего, отрезалъ кусочъ хлѣба, говоря: „вѣдь мнѣ же не умереть съ голоду!“ Присяжные объявили его виновнымъ въ насильственной кражѣ (burglary) и онъ приговоренъ къ ссылкѣ на сѣль лѣтъ. Удивительно-ли, что при подобномъ законодательствѣ Англійскіе присяжные, вопреки совѣсти, объявляютъ невинными людей, которыхъ преступленіе не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію!

— Въ Белгіи Правительство назначило тридцать тысячъ франковъ преміи тому, кто, изобрѣтеніемъ новой системы паровыхъ машинъ, или усовершенствованіемъ нынѣшней системы, найдетъ возможность произвести наибольшую силу посредствомъ наименьшаго количества топлива.

— Непостижимая страсть къ самоубійству заражаетъ въ Великобританіи даже дѣтей. Недавно, въ Брамгенѣ, въ Англіи, девятилѣтній мальчикъ, сынъ Г. Альфреда Девса, вышедъ въ субботу вечеромъ изъ училища, купилъ старый пистолетъ, зарядилъ его до самаго конца ствола и раздробилъ себѣ черепъ. Давно бы пора физиологамъ обратить вниманіе на эту странную наклонность Англичанъ.

— Въ общинѣ Cerisy-la-Fôret, во Франціи, есть замѣчательный примѣръ долговѣчности. Въ одномъ домѣ живутъ пра-бабушка, бабушка, мать и дочь. Пра-бабушкѣ почти сто лѣтъ, дочери двадцать два. (Смб. В.)

kościola. Два są cementarze. — Dawniejsza turecka szkoła, została czasowie zamienioną na więzienie. — Ateny obfitują także w szkolne zakłady: jest tam Uniwersytet, Gimnazjum, szkoła Helleńska, szkoła Narodowa i Seminarjum dla kształcenia nauczycieli; nadto, znajduje się tam kilka prywatnych szkolnych zakładów, jako to: szkoła utrzymywana przez Amerykańskie Towarzystwo Filohellenów, pensja panińska P. Volmerange, nie dawno przeniesiona z Nauplii i t. d. — Przemysł w Atenach, jako i we wszystkich innych miastach Grecyi, nie przyszedł jeszcze do zupełnego rozwinięcia; jednakże niektóre handlowe zaprowadzenia, przez cudzoziemców założone, rokuja i w tym względzie prędkie i pomyślne postępy. Dochody miejskie w ostatnim czasie znacznie się powiększyły; podług sprawozdania za rok 1836 wynosiły do 120,000 drachm; dochody te wpływają szczególniej z wypuszczenia w dzierżawę miejskich domów, z podatków od rzeczy do powszechnego użytku służących i t. d. — W roku 1833 liczone w Atenach nie więcej nad 7,000 mieszkańców, ale od tego czasu liczba ich doszła do 15,000, nie licząc wojska. — Miejsce, na którym wznoszą się Ateny, obfituje w starożytne zabytki; Rząd jednak dotychczas nie mógł poświęcić znacznych summ na wyszukiwanie tych zabytków, i prawie wszystkie terazniejsze odkrycia ograniczają się na przypadkowym wykopywaniu przy zakładaniu nowych budowli. Nie dawno jeszcze Doktor Treiber i P. Origoni, zakładając w bliskości starożytnej świątyni Tezeusza fundamenta na dom, odkryli w ziemi szczątki ścian i utamek kapitelu porządku Doryckiego. Znacomity antykwarjusz P. Pataki, z zadowoleniem właścicieli, przystąpił do dalszych wyszukiwań: jakoż wynalazł pięknej roboty posąg, który podług wszelkich znaków, należy odnieść do czasów panowania tam Rzymian. W późniejszym czasie znaleziono tu podnoże z napisem, zawierającym się w trzech wyrazach; nadto znaleziono: popiersie niewieście, nader pięknej roboty igłowej, która, jak się zdaje, należała do posągu Cesarza Nerwy. Sądząc z kierunku odkrytego muru, wypada wnosić, iż ten stanowił część jakiegoś pomnika, wzniesionego na cześć jednego z Cesarzów Rzymskich. — Tym sposobem miasto, we wszystkich względach godne uwagi, szybko powstaje z rozwalin, błogosławiąc pieczętowiłości nowego Rządu i niezmordowanej czynności Greków, w krótkim zapewne czasie zostaną zatarte w Atenach wszystkie ślady dawnych spustoszeń, a stolica nowego Królestwa stanie w rzędzie z najlepszymi miastami Europy.

— Fabrykant miasta Ronen, P. Pinel, powaśnił się z jednym z kupujących u niego i otrzymał wyzwanie na pojedynek. Na nieszczęście, fatalny bilet wpadł w ręce młodej jego żony, która tak się przejęła, iż padła bez zmysłów i we dwa dni umarła. P. Pinel nie przemił tego ciosu, dostał pomieszania i znajduje się teraz w domu wariatów.

— W Hrabstwie Herdsford, oddany był pod sąd ubogi, który ukradł.....kawałek chleba. Wstąpił on do pewnego domu prosząc jałmużny, a nie nie otrzymawszy, oderznął kawałek chleba mówiąc: „mamże z głodu umierać?“ Przysiężni uznali go winnym w kradzieży gwałtownej (burglary) i został osądzony na siedmioletnie zesłanie. Coż dziwnego, że przy takim prawodawstwie Angielscy przysięgli, wbrew sumnieniu, uznają za niewinnych ludzi, których występki nie podlega najmniejszej wątpliwości.

— Rząd Belgijski przeznaczył trzy dziesiąty tysięcy franków nagrody temu, kto przez wynalezienie nowego systemu parowych machin, lub przez udoskonalenie terazniejszego systemu, odkryje możność sprawienia największej siły za pomocą najmniejszej ilości opału.

— Niepojęta namiętność do samobójstwa zaraża w Anglii nawet dzieci. Nie dawno w Bramhen, dziewięcioletni chłopczyk, syn P. Alfreda Daws, wyszedłszy w sobotę wieczorem ze szkoły, kupił stary pistolet, nabił go do samego wylotu i zdruzgotał sobie czaszkę. Czasby już był zwrócić uwagę fizyologów na tę nadzwyczajną skłonność Anglików.

— W gminie Cerisy-la-Fôret we Francyi, znajduje się godny uwagi przykład długowieczności. W pewnym domu żyją prababka, babka, matka i córka. Prababka ma lat prawie sto, a córka dwadzieścia dwa.